

Talmud Tractate <i>Gittin</i> 55b-56b	תלמוד גיטין דף נה: - נו:
<p>Rabbi Yoḥanan said: What is [the aggadic teaching that can be derived from] what is written: "Happy is the man who fears always, but he who hardens his heart shall fall into mischief" (Proverbs 28:14)? On account of Kamtza and bar Kamtza Jerusalem was destroyed. On account of a rooster and a hen [the place] King's Mountain was destroyed. On account of a shaft from a chariot [the city] Beitar was destroyed.</p>	<p>אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב: +משלי כ"ח+ אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה? אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים, אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא, אשקא דריספק חרוב ביתר.</p>
<p>On account of Kamtza and bar Kamtza Jerusalem was destroyed,</p> <p>As [there was] a certain man whose friend [was] Kamtza and whose enemy [was] bar Kamtza.</p> <p>He made a feast He said to his servant: Go bring me Kamtza. He went and brought him bar Kamtza.</p> <p>He came and found him [bar Kamtza] sitting [at the feast]. He said to him. That man is the enemy of that man. What do you want here? Arise and leave!</p> <p>He [Bar Kamtza] said to him: Since I have come, let me stay and I will give you money for whatever I eat and drink.</p> <p>He said to him: No</p> <p>He said to him: I will give you money for half of the feast!</p> <p>He said to him: No.</p> <p>He said to him: I will give you money for the entire feast!</p> <p>He said to him: No.</p>	<p>אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים,</p> <p>דההוא גברא דרחמיה קמצא ובעל דבביה בר קמצא,</p> <p>עבד סעודתא, אמר ליה לשמעיה: זיל אייתי לי קמצא, אזל אייתי ליה בר קמצא.</p> <p>אתא אשכחיה דהוה יתיב, אמר ליה: מכדי ההוא גברא בעל דבבא דההוא גברא הוא, מאי בעית הכא? קום פוק!</p> <p>אמר ליה: הואיל ואתאי שבקן, ויהיבנא לך דמי מה דאכילנא ושתינא,</p> <p>אמר ליה: לא.</p> <p>אמר ליה: יהיבנא לך דמי פלגא דסעודתיך!</p> <p>אמר ליה: לא.</p> <p>אמר ליה: יהיבנא לך דמי כולה סעודתיך!</p> <p>א"ל: לא.</p> <p>נקטיה בידיה ואוקמיה ואפקיה.</p>

<p>He took him by his hand, stood him up, and took him out.</p> <p>He said [to himself]: Since the Sages were sitting there and did not protest learn from it that they were content. I will go and inform against them to the king.</p> <p>He went and said to the emperor: The Jews have rebelled against you! He [the emperor] said to him: Who says?</p> <p>He said to him: Send them an offering and see whether they sacrifice it.</p> <p>He went and sent with him a three-year-old calf. While he was coming, he made a blemish on the upper lip. And some say on its eyelids, a place where according to us, it is a blemish, but according to them, it is not a blemish..</p> <p>The Sages thought to sacrifice due to peace with the government. Rabbi Zekharya ben Avkolas said to them: They will say blemished animals are sacrificed on the altar!</p> <p>They thought to kill him so that he would not go and speak. Rabbi Zekharya said to them: They will say one who makes a blemish on sacrificial animals is to be killed!</p>	<p>אמר : הואיל והווי יתבי רבנן ולא מחו ביה, ש"מ קא ניחא להו, איזיל איכול בהו קורצא בי מלכא.</p> <p>אזל אמר ליה לקיסר : מרדו בך יהודאי! א"ל : מי ימר?</p> <p>א"ל : שדר להו קורבנא, חזית אי מקרבין ליה.</p> <p>אזל שדר בידיה עגלא תלתא. בהדי דקאתי שדא ביה מומא בניב שפתים, ואמרי לה בדוקין שבעין, דוכתא דלדין הוה מומא ולדיהו לאו מומא הוא.</p> <p>סבור רבנן לקרוביה משום שלום מלכות, אמר להו רבי זכריה בן אבקולס, יאמרו : בעלי מומין קריבין לגבי מזבח!</p> <p>סבור למיקטליה, דלא ליזיל ולימא, אמר להו רבי זכריה, יאמרו : מטיל מום בקדשים יהרג!</p>
<p>Rabbi Yoḥanan says: The excessive meekness of Rabbi Zekharya ben Avkolas destroyed our Temple, burned our Sanctuary, and exiled us from our land.</p>	<p>אמר רבי יוחנן : ענוותנותו של רבי זכריה בן אבקולס, החריבה את ביתנו, ושרפה את היכלנו, והגליתנו מארצנו.</p>

<p>Sent against them [the Jews] Nero Caesar.</p> <p>When he came he shot an arrow to the east and it came and fell in Jerusalem. To the west and it came and fell in Jerusalem. In all four directions of the heavens- it came and fell in Jerusalem.</p> <p>He said to a child: Tell me a verse He said to him: “And I will lay My vengeance upon Edom by the hand of My people Israel” (Ezekiel 25:14). He [Nero] said: The Holy One, Blessed be He, wishes to destroy His Temple, and He wishes to wipe his hands with that man!</p> <p>He fled and became a convert, and ultimately Rabbi Meir descended from him.</p>	<p>שדר עלוייהו לנירון קיסר.</p> <p>כי קאתי, שדא גירא למזרח אתא נפל בירושלים, למערב – אתא נפל בירושלים, לארבע רוחות השמים – אתא נפל בירושלים.</p> <p>א"ל לינוקא: פסוק לי פסוקיד, אמר ליה: +יחזקאל כה+ ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל וגו', אמר: קודשא בריך הוא בעי לחרובי ביתיה, ובעי לכפורי ידיה בההוא גברא!</p> <p>ערק ואזל ואיגייר, ונפק מיניה ר"מ.</p>
<p>Sent against them Vespasian Caesar. He came and laid siege for three years.</p> <p>There were there these three wealthy people: Nakdimon ben Guryon, Ben Kalba Savua, and Ben Tzitzit HaKesat.</p> <p>Nakdimon ben Guryon because the sun pierced [<i>nakad</i>] on his behalf,</p> <p>Ben Kalba Savua because anyone who entered his house when he was hungry as a dog [<i>kelev</i>] would leave satiated [<i>save'a</i>].</p> <p>Ben Tzitzit HaKesat because his ritual fringes dragged along on blankets [<i>keset</i>], There are those who say that his seat [<i>kiseh</i>] was found among the nobles of Rome,</p> <p>One said to them: I will feed them with wheat and barley. And one said to them- with wine, salt, and oil. And one said to them - with wood.</p>	<p>שדריה עילוייהו לאספסיינוס קיסר. אתא, צר עלה תלת שני.</p> <p>הוו בה הנהו תלתא עתירי: נקדימון בן גוריון, ובן כלבא שבוע, ובן ציצית הכסת;</p> <p>נקדימון בן גוריון, שנקדה לו חמה בעבורו;</p> <p>בן כלבא שבוע, שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב ככלב, יוצא כשהוא שבע;</p> <p>בן ציצית הכסת, שהיתה ציצתו נגררת על גבי כסתות. איכא דאמרי: שהיתה כסתו מוטלת בין גדולי רומי.</p> <p>חד אמר להו: אנא זיינא להו בחיטי ושערי,</p> <p>וחד אמר להו: בדחמרא ובדמלחא ומשחא,</p> <p>וחד אמר להו: בדציבי,</p>

And the Sages gave praise to the one [who gave] wood. As Rav Hisda would give all of the keys to his servant, except for wood. As Rav Hisda said: One storehouse of wheat requires sixty storehouses of wood.

They had to sustain for twenty-one years.

There were certain zealots among them.

The Sages said to them: Let us go out and make peace with them.

They did not allow them.

They said to them: Let us go out and engage in battle against them.

The Sages said to them: You will not be successful.

They arose and burned these storehouses of wheat and barley, and there was a famine.

ושבחו רבנן לדציבי ;
דרב חסדא כל אקלידי הוה מסר לשמעיה
בר מדציבי,
דאמר רב חסדא :
אכלבא דחיטי בעי שיתין אכלבי דציבי.

הוה להו למיזן עשרים וחד שתא.

הוו בהו הנהו בריוני,

אמרו להו רבנן :
ניפוק ונעביד שלמא בהדיהו,

לא שבקינהו.

אמרו להו :
ניפוק ונעביד קרבא בהדיהו,

אמרו להו רבנן :
לא מסתייעא מילתא.

קמו קלנהו להנהו אמברי דחיטי ושערי,
והוה כפנא.

<p>Marta bat Baitos was a wealthy women of Jerusalem.</p> <p>She sent out her agent and said to him: Go bring me fine flour.</p> <p>By the time he went, it was sold. He came and said to her: There is no fine flour, there is [regular] flour.</p> <p>She said to him: Go bring me.</p> <p>By the time he went, it was sold. He came and said to her: There is no flour, there is coarse flour.</p> <p>She said to him: Go bring me.</p> <p>By the time he went, it was sold. He came and said to her: There is no coarse flour, there is barley flour.</p> <p>She said to him: Go bring me.</p> <p>By the time he went, it was sold.</p> <p>She had removed her shoes, she said: I will go out and see if I can find something to eat. Dung, stuck to her foot, and, she died.</p>	<p>מרתא בת בייטוס עתירתא דירושלים הוּיא,</p> <p>שדרתה לשלוחה ואמרה ליה: זיל אייתי לי סמידא.</p> <p>אדאזל איזדבן, אתא אמר לה: סמידא ליכא, חירותא איכא,</p> <p>אמרה ליה: זיל אייתי לי.</p> <p>אדאזל איזדבן, אתא ואמר לה: חירותא ליכא, גושקרא איכא,</p> <p>א"ל: זיל אייתי לי.</p> <p>אדאזל איזדבן, אתא ואמר לה: גושקרא ליכא, קימחא דשערי איכא,</p> <p>אמרה ליה: זיל אייתי לי.</p> <p>אדאזל איזדבן, הוה שליפא מסאנא,</p> <p>אמרה: איפוק ואחזי אי משכחנא מידי למיכל, איתיב לה פרתא בכרעא ומתה.</p>
<p>Rabban Yoḥanan ben Zakkai read concerning her: "The tender and delicate woman among you who would not adventure to set the sole of her foot [upon the ground]" (Deuteronomy 28:56).</p>	<p>קרי עלה רבן יוחנן בן זכאי: +דברים כ"ח+ הרכה בד' והענוגה אשר לא נסתה כף רגלה.</p>
<p>There are those who say she ate a fig of Rabbi Tzadok, and became disgusted and died.</p> <p>Rabbi Tzadok observed fasts for forty years, that Jerusalem would not be destroyed. That when he</p>	<p>איכא דאמרי: גרורות דר' צדוק אכלה, ואיתניסא ומתה.</p> <p>דר' צדוק יתיב ארבעין שנין בתעניתא דלא ליחרב ירושלים,</p>

<p>would eat something it was visible from the outside. And when he would eat [after a fast] they would bring him figs and he would suck out their liquid and cast it away.</p>	<p>כי הוה אכיל מידי הוה מיתחזי מאבראי, וכי הוה בריא, מייתי ליה גרוגרות, מייץ מייהו ושדי להו.</p>
<p>As she was dying, she took out all of her gold and silver and threw it in the marketplace. She said: Why do I need this? And this is as it is written: “They shall cast their silver in the streets” (Ezekiel 7:19).</p>	<p>כי הוה קאי נחא נפשה, אפיקתא לכל דהבא וכספא שדיתיה בשוקא, אמרה: האי למאי מיבעי לי! והיינו דכתיב: +יחזקאל ז' + כספם בחוצות ישליכו.</p>

<p>Abba Sikkara was the leader of the zealots of Jerusalem and the son of the sister of Rabban Yoḥanan ben Zakkai.</p> <p>He sent to him: Come to me in secret.</p> <p>He came, and he said to him: Until when will you do this and kill everyone through starvation?</p> <p>He said to him: What can I do, for if I say something to them they will kill me.</p> <p>He said to him: Show me a method so that I will leave, possibly there will be small salvation.</p> <p>He said to him: Pretend to be sick, and have everyone come and ask, bring something putrid and place it near you, so that they will say that you have died. And, have your students enter, and let no one else come in so that they not notice that you are light. As they know that the living is lighter than the dead.</p>	<p>אבא סקרא ריש בריוני דירושלים בר אחתיה דרבן יוחנן בן זכאי הוה,</p> <p>שלח ליה: תא בצינעא לגבאי.</p> <p>אתא,</p> <p>אי"ל: עד אימת עבדיתו הכי, וקטליתו ליה לעלמא בכפנא?</p> <p>אי"ל: מאי איעביד, דאי אמינא להו מידי קטלו לי!</p> <p>אי"ל: חזי לי תקנתא לדידי דאיפוק, אפשר דהוי הצלה פורתא.</p> <p>אי"ל: נקוט נפשך בקצירי, וליתי כולי עלמא ולישיילו בך, ואייתי מידי סריא ואגני גבך, ולימרו דנח נפשך, וליעיילו בך תלמידך ולא ליעול בך איניש אחרינא, דלא לרגשן בך דקליל את, דאינהו ידעי דחייא קליל ממיתא.</p>
<p>He did this. Rabbi Eliezer entered from one side and Rabbi Yehoshua from the other side.</p> <p>When they arrived at the entrance, they wanted to spear him.</p> <p>He said to them: They will say they pierce their teacher.</p> <p>They wanted to push him.</p> <p>He said to them: They will say they push their teacher.</p> <p>They opened the gate and he was taken out.</p>	<p>עביד הכי, נכנס בו רבי אליעזר מצד אחד ורבי יהושע מצד אחר,</p> <p>כי מטו לפיתחא בעו למדקריה,</p> <p>אמר להו: יאמרו רבן דקרו!</p> <p>בעו למדחפיה,</p> <p>אמר להו: יאמרו רבן דחפו!</p> <p>פתחו ליה בבא, נפק.</p>
<p>When Rabban Yoḥanan ben Zakkai reached there, he said: Greetings to you, the king; greetings to you, the king.</p> <p>He said to him: You are liable for two death penalties,</p>	<p>כי מטא להתם, אמר: שלמא עלך מלכא, שלמא עלך מלכא!</p> <p>אי"ל: מיחייבת תרי קטלא,</p>

<p>one I am not a king and you call me king, and furthermore, if I am a king, why didn't you come to me until now?</p> <p>He said to him: What you said: I am not a king, in truth, you are a king. As if you are not a king, Jerusalem will not be handed over into your hand, as it is written: "And the Lebanon shall fall by a mighty one" (Isaiah 10:34). And "mighty one" means only a king, as it is written: "And their mighty one shall be of themselves, [and their ruler shall proceed from the midst of them]" (Jeremiah 30:21) And "Lebanon" means only the Temple, as it is stated: "That good mountain and the Lebanon" (Deuteronomy 3:25). And what you said: If I am a king why didn't you come to me until now, there are zealots among us they did not allow us.</p> <p>He said to him: If there is a barrel of honey and a snake is wrapped around it, wouldn't they break the barrel in order [to kill] the snake?</p> <p>He was silent.</p>	<p>חדא, דלאו מלכא אנא וקא קרית לי מלכא! ותו, אי מלכא אנא, עד האידינא אמאי לא אתית לגבאי? א"ל: דקאמרת לאו מלכא אנא, איברא מלכא את, דאי לאו מלכא את לא מימסרא ירושלים בידך, דכתיב: +ישעיהו י' והלבנון באדיר יפול, ואין אדיר אלא מלך, דכתיב: +ירמיהו ל' והיה אדירו ממנו וגו', ואין לבנון אלא ביהמ"ק, שנאמר: +דברים ג' ההר הטוב הזה והלבנון; ודקאמרת אי מלכא אנא אמאי לא קאתית לגבאי עד האידינא? בריוני דאית בן לא שבקינן. אמר ליה: אילו חבית של דבש ודרקון כרוך עליה, לא היו שוברין את החבית בשביל דרקון? אישתיק.</p>
<p>Rav Yosef read about him, and some say Rabbi Akiva: "I am the Lord...Who turns wise men backward and makes their knowledge foolish" (Isaiah 44:25). He should have said to him: We take tongs, remove the snake, and kill it, and we leave the barrel.</p>	<p>קרי עליה רב יוסף, ואיתימא רבי עקיבא: +ישעיהו מד' משיב חכמים אחור ודעתם יסכל, איבעי ליה למימר ליה: שקלינן צבתא ושקלינן ליה לדרקון וקטלינן ליה, וחביתא שבקינן לה.</p>
<p>In the meantime, a messenger arrived from Rome, and said to him: Rise, for the emperor has died,</p>	<p>אדהכי אתי פריסתקא עליה מרומי, אמר ליה: קום, דמית ליה קיסר,</p>

<p>and the noblemen of Rome plan to appoint you as leader.</p> <p>He was wearing one shoe, he tried to put on the other one, it would not go on. He tried to remove the other it would not come off.</p> <p>He said: What is this?</p> <p>He said to him: Be not distressed good tidings have reached you, as it is written: "Good tidings make the bone fat" (Proverbs 15:30),</p> <p>But what is the remedy?</p> <p>Have someone with whom you are displeased come and pass before you, as it is written: "A broken spirit dries the bones" (Proverbs 17:22).</p> <p>He did this, and it went on.</p> <p>He said to him: Since you are so wise, why didn't you come to me until now?</p> <p>He said to him: But didn't I tell you?</p> <p>He said to him: I also told you.</p>	<p>ואמרי הנהו חשיבי דרומי לאותיבך ברישא.</p> <p>הוה סיים חד מסאני, בעא למסיימא לאחרנא לא עייל, בעא למשלפא לאידך לא נפק,</p> <p>אמר: מאי האי?</p> <p>אמר ליה: לא תצטער, שמועה טובה אתיא לך, דכתיב: +משלי ט"ו+ שמועה טובה תדשן עצם.</p> <p>אלא מאי תקנתיה?</p> <p>ליתי איניש דלא מיתבא דעתך מיניה ולחליף קמך, דכתיב: +משלי י"ז+ ורוח נכאה תיבש גרם, עבד הכי עייל.</p> <p>אמר ליה: ומאחר דחכמיתו כולי האי, עד האידנא אמאי לא אתיתו לגבאי?</p> <p>אמר ליה: ולא אמרי לך?</p> <p>אמר ליה: אנא נמי אמרי לך!</p>
<p>He said to him: I will be going, and I will send someone else. But, ask something of me that I can give you.</p> <p>He said to him: Give me Yavne and its Sages, and the dynasty of Rabban Gamliel, and doctors to heal Rabbi Tzadok.</p>	<p>אמר ליה: מיזל אזילנא ואינש אחרינא משדרנא, אלא בעי מינאי מידי דאתן לך.</p> <p>אמר ליה: תן לי יבנה וחכמיה, ושושילתא דרבן גמליאל, ואסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק.</p>
<p>Rav Yosef read about him,</p>	<p>קרי עליה רב יוסף, ואתימא רבי עקיבא:</p>

<p>and some say Rabbi Akiva : “I am the Lord... Who turns wise men backward and makes their knowledge foolish” (Isaiah 44:25), He should have said to him to leave them this time.</p> <p>And he thought perhaps all this will not work, and a small salvation there also would not be.</p>	<p>+ישעיהו מד+ משיב חכמים אחור ודעתם יסכל, איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא.</p> <p>והוא סבר, דלמא כולי האי לא עביד, והצלה פורתא נמי לא הוי.</p>
<p>What doctors to heal Rabbi Tzadok?</p> <p>The first day they gave him bran water to drink. The next flour water mixed with bran. The following day flour water. Until his stomach broadened little by little.</p>	<p>אסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק מאי היא?</p> <p>יומא קמא אשקיוה מיא דפארי, למחר מיא דסיפוקא, למחר מיא דקימחא, עד דרווח מיעיה פורתא פורתא.</p>

RAHEL BERKOVITS is a senior faculty member at the Pardes Institute of Jewish Studies in Jerusalem, where she has been teaching Mishnah, Talmud and halakha for over twenty years. Rahel lectures widely in both Israel and abroad especially on topics concerning women and Jewish law and a Jewish sexual ethic. She is the Halakhic Editor and a writer for *Hilkhot Nashim* the Jewish Orthodox Feminist Alliance’s Halakhic Source-guide Series, recently published by Koren Publishing. Rahel is a founding member of Congregation *Shirah Hadasha*, a halakhic partnership Synagogue, and serves on their halakha committee. In June 2015, Rahel received Rabbinic Ordination from Rabbis Herzl Hefter and Daniel Sperber.

THE PARDES INSTITUTE OF JEWISH STUDIES is an open, inclusive, diverse and intellectually challenging Jewish learning community based in Jerusalem with programs worldwide. Pardes cultivates a life-long love of Jewish learning, the Jewish people and Israel. Pardes inspires engagement in Jewish life — as communal and spiritual leaders, educators and active participants. For more information see www.pardes.org.il.